

Asia: VN/7340/2021

Lausuntopyyntö esitysluonnoksesta laeiksi huumausainelain ja sähköisestä lääkemääräyksestä annetun lain 15 §:n muuttamisesta

Lausunnonantajan lausunto

3 § Määritelmät / Definitioner

Dimetyylitryptamiinia (DMT) sisältävien kasvien määrittelemine huumausaineeksi on perusteltua. DMT:tä sisältäviä kasvivalmisteita, erityisesti Mimosa hostils -kasvin juurikaarnajauhetta, tuodaan maahan huumausaineena käytettäväksi. Vakiintuneessa oikeuskäytännössä on kuitenkin katsottu, ettei kasvimateriaali ole huumausainetta, vaikka se sisältääkin vaikuttavana aineenaan huumausaineeksi luokiteltavaa DMT:tä, joka on voimakas hallusinogeeni. Tämänhetkinen tilanne on siten epäjohdonmukainen ja huumausainevalvonnan kannalta ongelmallinen. Ehdotettu lainmuutos korjaa tilanteen ja on lisäksi omiaan ehkäisemään päihdyttäviltä ominaisuuksiltaan huumausaineita vastaavien kasvien pääsyä markkinoille.

7 § Eräiden kasvien ja sienien viljelykielto / Förbud mot odling av vissa växter och svampar

Ehdotettu säännös selkeyttää huumausainerikosoikeudenkäynneissä usein esillä olevaa kysymystä siitä, millä edellytyksillä hampun viljely on sallittua, koska käytännössä hamppu sisältää aina tetrahydrokannabinoliä (THC), joka on määritelty huumausaineeksi. Tämän vuoksi esitutkintaviranomaiset, syyttäjät ja tuomioistuimet ovat viljelytapauksissa usein päätyneet siihen, että hamppua on viljelty käytettäväksi huumausaineena, jos kysymyksessä ei ole EU:n maataloustuen nojalla tapahtunut viljely.

Myöskään ehdotettujen viljelyedellytysten osalta ei ole huomautettavaa.

Esitutkinnassa ja oikeudenkäynneissä esitetään tämän tästä väite siitä, että henkilö on kasvattanut hampukasveja (ulkona taikka sisätiloissa) käytettäväksi lääkkeenä, koska hän ei ole saanut lääkärin määräämänä vaivoihinsa myyntiluvallista kannabisvalmistetta. Tämänhetkisen tulkinnan mukaan tällainenkin viljely katsotaan viljelyksi huumausaineena käytettäväksi eli rangaistavaksi. Olisi tarpeellista, että ehdotetussa 7 §:ssä tai ainakin sen perusteluissa otettaisiin selkeästi kantaa siihen,

onko hampun viljely lääkkeenä (omana taikka laajemmin) käytettäväksi sallittua yleensä tai niillä edellytyksillä, jotka ehdotetussa 7 §:ssä säädetään.

9 § Luvan myöntäminen / Beviljande av tillstånd

Ei huomautettavaa.

11 § Luvan myöntämisen edellytykset / Villkor för beviljande av tillstånd

Ei huomautettavaa.

12 § Valmistuslupa / Tillverkningsstillstånd

Ei huomautettavaa.

15 § Käsittelylupa / Hanteringstillstånd

Ei huomautettavaa.

15 a § Hampun viljelyä koskeva ilmoitus / Anmälan om odling av hampa

Valvonnan kannalta on tärkeää, että hampunviljelijä on velvollinen tekemään ilmoituksen toiminnastaan Fimean lisäksi myös kunnan maaseutuviranomaisille ja poliisilaitokselle, ja että Fimea omassa ilmoitusprosessissaan edellyttää, että nämä ilmoitukset paikallisille viranomaisille on tehty.

16 § Vastuuhenkilöä ja tämän sijaisia koskevat vaatimukset / Krav på ansvarig person och dennes ställföreträdare

Ei huomautettavaa.

19 § Selvitys lupaharkintaa varten / Utredning för tillståndsprövning

Ei huomautettavaa.

22 § Ensiavussa ja kriisinhallinnassa tarvittavat lääkevalmisteet / Läkemedelspreparat som behövs vid första hjälpen och vid krishantering

Ei huomautettavaa.

23 § Poikkeukset tuonti- ja vientilupia koskevista vaatimuksista / Undantag från kraven på import- och exporttillstånd

Ei huomautettavaa.

24 a § Hampun viljelyä koskevat ilmoitukset ja kirjanpito / Anmälningar och redovisning som gäller odling av hampa

Ehdotettu säännös on omiaan helpottamaan 7 §:n 3 momentin 2 -kohdassa tarkoitettun hampun viljelyn laillisuuden valvontaa.

24 b § Hampun viljelyä ja hamppua koskevat poikkeukset ja rajoitukset / Undantag och begränsningar som gäller hampa och odling av hampa

Ehdotetun säännöksen 3 momentin mukaan hamppua laillisesti viljeltäessäkään hampun kukintoa ei saa hyödyntää, varastoida tai luovuttaa eteenpäin. Nimenomainen kieltä osin on todennäköisimmin ainoa tapa estää tulkinnanvaraisuudet.

30 § Kirjanpitovelvollisuus / Redovisningsskyldighet

Ei huomautettavaa.

32 § Eräiden huumausaineiksi luokiteltujen lääkkeiden seuranta / Övervakning av vissa läkemedel som betraktas som narkotika

Ei huomautettavaa.

45 § Huumausainerikosten estäminen, paljastaminen ja selvittäminen / Förebyggande, avslöjande och utredning av narkotikabrott

Ehdotettu säännös on tarpeellinen selkeyttämään säännöksessä tarkoitettujen viranomaisten toimivaltuuksia.

47 § Huumausainelakirikkomus / Förseelse mot narkotikalagen

Ehdotetun säännöksen 10 -kohdassa säädetään huumausainelakirikkomuksena rangaistavaksi hampun viljely 7 §:n 3 tai 4 momentin vastaisesti sekä 24 a §:n mukaisten ilmoitus- ja kirjanpitovelvollisuuden tahallinen tai huolimaton laiminlyönti. Säännöksen perusteluissa korostetaan sitä, että teon tosiallinen vakavuus ja tekijän tahallisuuden aste pitäisi näissä rikkomuksissa seuraamusta harkitessa aina muistaa huomioida. Korostus on tärkeää sen vuoksi, ettei vilpittömästi oikeaan menettelyyn pyrkivien viljelytoimintaa tarpeettomasti hankaloitettaisi.

49 § Muutoksenhaku / Ändringssökande

Ei huomautettavaa.

Tietojen luovuttaminen viranomaisille ja tieteelliseen tutkimukseen (sähköisestä lääkemääräyksestä annetun lain 15 §) / Utlämnande av uppgifter till myndigheter och för vetenskaplig forskning (15 § i lagen om elektroniska recept)

-

Voimaantulo / Ikraftträdande

-

Muuta kommentoitavaa esityksestä / Andra kommentarer om propositionen

-

Rappe Jukka
Syyttäjälaitos

Metsäpelto Leena
Syyttäjälaitos